

HENDRIKA KUYPER-
VAN OORDT

HET GOUDENREGENBOOMPJE

Feya heeft bij haar kamer een groot balcon. De kamer is op 't Noorden, maar de zon komt zomermiddags over den hoogen Westermuur van de huizen op 't balcon schijnen. Feya is een bloemenkweekster. „Jij moest tuinvrouw kunnen worden,” zegt haar moeder.

Zij heeft de kistjes waarin haar moeder suiker opdoet een voor een ingepalmd. Die zijn gevuld met de beste aarde en nu bezaaid, bepoot en beplant. Met dezen daktuin moet men 't doen, want een gewone grind- of grondtuin is er niet. Willen de moeder en dochter meer groen zien, dan moeten zij, of naar den Singel aan den voorkant, of in de tuinen van de bureu kijken. Desnoods in den tuin van 't benedenhuis, maar dat is geen vroolijk gezicht. En om duizelig te worden, als men zoo van de hoogte in dien groenen kelder staart; hij lijkt vreemd diep, dieper dan gelijkvloersch, een put, die droog kwam te staan, en begroeid raakte. Om den langsten dag wil de zon wel wat ook in dezen tuin schijnen, zij haalt rood uit het bedje geraniums, welke met in den strijd gerekte halzen 't òpnemen tegen de hoogte van hun celmuur. Dit ziet men, ook van boven, als 't licht scherp is. Maar als in den namiddag de zon met haar weldaad is voorbijgegaan, dan zakt de bol-

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

heid van 't bloembed in den platten vloer van 't gazon, en de schaarsche schaduwen vervalen.

Intusschen, zooals op 't balcon de kistjes geschaard staan, waar de goudbloem door de spijlen van de balustrade kijkt, en de Oostindische kers decorum spreidt over de zwarte letters van den firmanaam op een plankje, — zooals deze daktuin pronkt is 't een lust. Want een plant die 't begeeft verwijdert men gemakkelijk, en 't kraampje fourneert een andere, tegen niet buitensporig veel geld. Het aquarium staat hier, met een ruit gedekt tegen acrobatische buurkatten, en buiten de zon gesteld voor 't branden op 't glas. Duin-en-Bosch heet de glazen villa van de goudvisschen: bōsch, dat zijn de donkere planten, en duin is 't witte bodemzand. Het woonhuis is 't rotsje; de slaapkamers, dat zijn in 't roode rif de gangen en spelonken.

— Feya is enkel op de meisjesschool gegaan, hard leeren verdroeg zij niet. Nu is Arnolda, haar vriendin, op 't gymnasium gekomen, en 't was te verwachten geweest dat ze van elkaar zouden raken. Maar Nol zit met enkel jongens en heeft geen nieuwe vriendin. En omdat ze groote behoefte aan praten heeft, loopt ze 's avonds naar Fey. Hoe dat later moet, als er meer huiswerk is? Nu, komt tijd, komt zorg, Nol denkt nooit ver vooruit.

Nol woont dichtbij, in een huis met een tuin. Daar heeft ze vroeger met Feyke veel en genoeglijk in gemodderd. Maar al wat dicht bij den grond blijft, tiert er niet recht. In 't voorjaar, als de boomen van de

HET GOUDENREGENBOOMPJE

buren loofloos zijn, geeft ook het stadstuintje de beloften vrijelijk uit, maar het faalt in de vervulling. Het kind stapt hoopvol den winkel in en laat de pakjes zaad zich op de toonbank voorleggen: hoe lieflijk bloeien de bloemen met haar meer dan levensgroot gezicht op den bovenkant van 't zakje. Wat op de achterzijde te lezen staat lijkt gemakkelijk te volvoeren: „men kieze lichten, drogen grond, liefst zonnig gelegen; na uitgestrooid te hebben harke men het zaad even onder, het is noodig geregeld te gieten. Als de jonge planten voldoende zijn doorgegroeid, verspeent men ze, hierbij zorg dragend behoorlijke afstanden te bewaren“. — 't Mocht wat als 't zoo maar ging! Het zaad zal spruiten, en een groen topje toonen. Maar eer de plantjes aan verspenen toe zijn, wijl anders elks sterke groei den buurman dringen zou, — eer ze verplaatst kunnen worden, hebben de slakken ze verplaatst naar hun maag. En de vogels, die tusschen de huizen zooveel vertier en lentelust te weeg brengen, honoreeren hun ochtendlied eigener beweging met wat malsch ontloken lof. Groote planten, vaste planten, die ieder jaar winnen in weerstand, die zijn beter geschikt. Het spaart veel verdriet. Wat heesters. En een bloeiend voorjaarsboompje.

.

Van Feya's boven-tuin heeft haar moeder vóór jaren 't bestek gemaakt, later droeg zij den tuin aan haar dochter over. Hier zijn de maatregelen tegen den vijand vele en doeltreffend. Als men de aarde wat diep legt kan men de kistjes dekken met glas totdat 't Oost-

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

indisch kersje zijn eerste tweelingspruit heeft grootgekregen. Spendeert men een zwart garen klosje aan 't spannen van een duister net, dan komen er geen musschen meer maraudeeren, ze stooten de pooten zeer. En ziet men, zoo hoog zelfs nog, het glinsterend slakken-lint verschijnen, een terrein zoo beperkt als dit is immer verdedigbaar. Tenslotte, als men er de moeite voor over heeft, kan men den geheelen tuin des avonds in de kamer sleepen, en weer buiten zetten, als men tijd heeft voor de wacht. —

— Hoe is hier op zekeren dag tusschen 't kleine grut zoo'n krachtige korrel gevallen? Heeft dat een vogel gedaan? Als de Mei komt ziet men, ginds, in de tuinen van de heerenhuizen, door 't teere groen heen, teere kleuren. Wit en rood en paars en geel. Wit en rood, dat kunnen de meidoorns wezen, zuiver wit, de sneeuwbal en de jasmijn. Paars draagt het seringenboschje. En geel, de gouden regen.

Een goudenregenboompje, daar is wel aan te komen. Men kan, als de bloei gedaan is, naar buurman gaan en een mandvol peultjes halen. Die legt men ergens neer, op den grond, of in een kast of lade. Zijn ze droog, dan vallen de zwarte boontjes vanzelf uit de bliezen. Men duwt ze maar in den grond, een tuinman kan men missen, er komt geen gestek of geënt bij te pas. Zoo kan men wel een vollen boomgaard van goudenregens kweeken. —

— Het plantje van 't balcon kreeg vlinderblaadjes. Het werd gelicht, en in een pot gezet, een boom kan niet tusschen zaigoed blijven. Het schoot op, een

HET GOUDENREGENBOOMPJE

mooi slank ding, zijn blaadjes wuifden en fladderden in den wind als kapelletjes. 't Kreeg een grooteren, en weer een grooteren pot. Tot de moeder, die 't verzorgd had, zeide: „nu gaan we 't aan Arnolda geven, dan kan het in den vollen grond.”

.

Feya schiet ook hoog op, ze groeit uit haar kracht. Hoe wil men dat bijhouden, met slappe kostjes. Ze moest ferme boterhammen met vleesch of ham kunnen eten. Maar dat kan ze niet, ze kieskauwt.

„Feyke,” zegt haar moeder, „nu eet je over die twee sneedjes met koek van een tot twee. Dat is geen doen. Je ei nog. En je room. En dan je melk weer voor drieën. En je bouillon om halfvijf. En dan lust je om halfzes weer geen groente, vleesch en aardappelen.”

„Hap,” antwoordt Feya, en ze steekt een heel partje tegelijk in haar mond. Maar dan zit ze — tot haar moeder zegt: „nou zou 'k ook es slikken.”

Wat moet men doen als een meisje zoo slap is en maar niet eet. Staal, zegt de dokter, of haematogen. Wandelen, rusten, vroeg naar bed, 's morgens wat liggen blijven. Logeeren bij familie buiten?, een tijdje in een boschrijke streek zou wel heel goed wezen. De moeder van Arnolda heeft gezegd: „Feya kan van den zomer met ons mee. Dan gaan we maar eens niet aan zee. Dat is te straf voor haar. En van den wind gaat ze maar hoesten.” —

Nu is 't voorjaar. Het goudenregenboompje in Nols tuin bloeit voor den tweeden keer. Eerst was 't een trosje. Nu een tak. En 't volgend jaar een kop, een

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

kroon. „Je boom bloeit,” zegt Nol. „Ik kom kijken,” antwoordt Feya. Maar dat doet ze niet, want ze heeft koude gevat en moet de kamer houden. Het boompje bloeit wel schoon, maar 'tweer is guur en schraal, een Noord-oostenwind, stijve golfjes op 't water van den Singel, en wolken stof op straat. De boom bloeit uit, de trosjes worden doodsch wit, de bloemblaadjes vallen af en er komen peultjes. En nog is Feya niet buiten geweest. De wind blijft lang in den kouden hoek, eerst moet die draaien, dan moet het malsch regenen, de warmte zal komen en de borstlijders knappen op met 't mooie weer. Zoo gaat het ieder jaar, zoo gaat het ook nu. Feya wordt in de warmte weer beter, ze wandelt een eindje, en mag in Arnolda's tuin zitten. Daar staat een windvrij hutje. Op het balcon kan men ook den ligstoel wel plaatsnemen, maar 't trekt er een weinig, voor wie zoo gevoelig is. De kamer van Feya's moeder, aan de straat gelegen, heeft zon; later zal men van kamer ruilen. Maar voorloopig kan Fey noch de voorkamer, noch de achterkamer meer aanzien wat waarlijk geen wonder is voor een meisje, dat in 't mooist van 't jaar weken lang opgesloten binnen vier muren heeft gezeten.

Zoo geeft dan Arnolda's tuin bevrijding en een dagelijksch genot. Voor de hut, in 't malsch nieuw gazon, heeft de tuinman een perkje gelegd; rose geraniums geven een zachten toon in 't wit van margrietten. Over 't pad, tegen de schutting, waar 't nog niet bovenuit kijkt, staat het goudenregenboompje; het is nu dof en grijs, want 't blad is zwak van tint; het is een spich-

HET GOUDENREGENBOOMPJE

tig ding, dat haar partijjurkje uittrok en daarna veel kleiner leek. Want kleur vergroot, en zeker vergroot dat lichtende geel. Voor zoo'n jong boompje was de bloei reeds kostelijk. Arnolda's moeder heeft de tros- sen geteld, en 't waren er vele. Zij is zorgzaam, en spaarzaam, wat de planten en heesters betreft. Men mag niet in onbedachtheid een grooten tak afruk- ken, om dien in een kan of vaas te plaatsen. Want dan sterft de tak. Bloesem moet men liever zien op bloeiend hout. Tot den boom moet men gaan, indien men kan. Niet moet de boom tot ons in het huis komen. Maar aan Feya had zij een trosje of drie in haar kamer gebracht.

.

Bij Arnolda's ouders buiten heeft Fey wel eens zacht in haar kussen geschreid. Ze was zoo rijk ge- weest aan plannen. Ze had haar fiets nog bij zich wil- len hebben, maar schóón is die teruggegaan, — niet één keer heeft ze er op gezeten. Het was daar anders mooi en gezond genoeg. De tuin bij 't huurhuisje was eigenlijk een stuk bosch, met dennetjes en zandkuilen. En de heide werd paars. Op de buitenplaats, over den weg, mocht de familie vrij wandelen; de laantjes waren er beschut, en vlak voor den voet. Men behoefde niet eerst een eind door de zon te loopen. En gelegen- heid om te ver te gaan, en zich moe te maken bestond er niet, want voor dien was men de plaats al rond geweest.

103 De eerste dagen was Arnolda ook trouw bij Feya ge- bleven. Maar eer ze kriebelig werd, zei de moeder:

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

„ga jij maar met de jongens, dan hou ik Feyke gezelschap.“ Zoo merkte Nol niet hoe 't haar verveeld zou hebben als 't langer geduurd had. Ze had medelijden genoeg met haar vriendin. Maar 't is wat anders om te zeggen: „wat zielig voor Fey dat ze niks es mee kan doen“ — of stil bij een zwakke in een priëel te zitten, hoogstens voetje voor voetje te kuieren in een park — als er zülke fietswegen zijn.

— Doch toen Feya thuiskwam was haar moeder verast en blij. Haar oogen stonden helder en ze had ronde wangen gekregen. Ze had tòch veel plezier gehad, en was nu in 't minst niet ontmoedigd meer. Want als men geweest is in een land van bosch en heide, valt er altijd te vertellen. Op de buitenplaats was een hertenkamp en een doolhof; 't jonkertje reed in een ezelwagen, en men zei dat in den vijver otters leefden; dat moest stellig waar zijn, Nol haar broers hadden de afgekloven vischgraten en een snoekenkop in 't weiland gevonden. — Achter 't huis was een veranda, als mevrouw daar 's avonds thee schonk, en ieder zat 'n beetje stil, dan kwamen de wilde konijntjes vlak bij, ze kwamen van de plaats, of 't bosch erachter; ze waren heel niet bang en hadden een wit staartje. In dat achterbosch was Feya ook eens geweest, en ze had boschbessen van den struik gegeten; er waren dien middag wel tien eekhoorntjes. Ze had kransen gemaakt van eikenblad; dat hecht men aan een met dennenaalden. In een veld had ze klapprozen geplukt, en vele fijne bloempjes, kruidjes en sprietjes, die tusschen 't gewas op een akker groeien, gedroogd

HET GOUDENREGENBOOMPJE

in een boek. Zij bracht een boeket korenbloemen mee en zware bossen hei, er zat mos tusschen de kleeren in 't koffertje. En souvenirs uit den dorpswinkel, dingetjes van steengoed, en een el van het paars en het wijnrood katoen, waar de dorpskinderen schorten van dragen

En als men haar verhalen hoorde en haar bagage zag, dan was Feya een Jurriaan.

.

't Is zeker weldadig om een maand te vertoeven in een goede lucht, waar de bosschen den wind keeren; waar de zon 't zand stooft en des avonds niet zoo vroeg de witte nevels rijzen. 't Nadeel is: men blijft er niet, men keert naar 't Zuidhollandsch polderland terug. Als men zoo vatbaar is ligt daarin een gevaar. De hoest komt, omdat men den eersten avond nog buiten wilde zitten, en brengt een weinig koorts mee, daar gaan de ronde wangen, de opgewekte stem en de verwachtingen.

„Kom Feyke,“ zegt de moeder, „je moet niet verdrietig wezen. Ben jij 'n flinke meid? Dat is immers niets, de zomer is nog niet half om. Wacht, we gaan 't balcon es opknappen.“

't Is pas Augustus. De moeder koopt nieuw bij. Roode geraniums; die bloeien, altijd en overal, voor ieder mensch en in elke stad, want ze vragen niets, voor een pot met aarde en een beetje water in hun bakje pronken ze. En afrikaantjes; men moet die maar eens in de blaadjes knippen. Dahlia's zijn er al, maar de forsche tuinplanten willen veel ruimte. Niet alles is

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

voor een balcon geschikt. Fuchsia's zijn dankbaar, ze tieren ook binnenshuis. En zet men den pot op 't lage tafeltje naast 't rustbed, dan heeft de zieke een boeket voor langer dan één dag, de plant is zelf een boeket die nog uitloopt en groeit. Als de knoppen zich openen is dat een oogenlust. Men mag echter in geen geval aan 't tafeltje stooten, de volle bloem zit zwak aan 't steeltje. Doch niemand stoot hier, niemand bezoekt Feya, in deze Augustusmaand. Nols huis is gesloten, de familie is op reis gegaan.

Dikwijls stuurt Nol briefkaarten: witte bergen, blauwe meren, bidkapelletjes om op de étagère te zetten; den Leeuw van Luzern, bange kloven, naakte rotsen, watervallen; koeien-met-bellen, geiten, en Engelberger boeren. Nol is voor 't eerst mee naar Zwitserland. En al wat ze op de kaarten schrijft begint en eindigt met „dolletjes!“.

De eerste was een bloemenkaart, alpenrozen, edelwitjes, en een vlinder-door-een-vergrootglasbekken. De kaart heeft Feya opgepikt. Doch nu er zoo veel komen, al maar meer sneeuwtoppen, gletschers, schuimende beken, — nu zegt Feya: „doe ze maar in 't album“. — „Wil je er niet eerst wat naar kijken?“ — „Och nee, ze zijn zoo schel.“

Het is Zondag geweest. Arnolda heeft aan Feya een langen brief geschreven, op vreemd en interessant postpapier, en met een dikke pen. Boven aan 't vel staat het hotel afgebeeld, dat lijkt wel een keurvorstelijk paleis. Met vermelding van al de weelde en welusten die het Kuur-oord in 't algemeen en het hotel in

HET GOUDENREGENBOOMPJE

't bijzonder biedt, noodigt de eigenaar uit tot een komst aldær, om te genieten, of om herstel van gezondheid te vinden. Nol moet geschreven hebben met veel gegons van menschen om zich heen, dat bemerkt men. De brief is gehaast, de letters zijn groot, maar niet duidelijk; in hoofdzaak zegt Nol dat zij 't genot niet op kan. Er is een relaas van een bootvaart, en van een dag-toer met een auto. Voorts een tocht, waarbij Nol en haar oudste broer negen uur gewandeld hebben. Ze had gletscherbrand in 't gezicht, maar dat werd al beter, en de heeren die meegingen hadden gezegd: „u loopt als een gems“. Al de menschen zeiden dat zij zoo'n vasten voet had. Als ze genoeg was ingelopen zou ze met een gezelschap een hoogtoer maken, want er bestond eenvoudig niets heerlijkers dan bergsport. — En onder aan den brief: „Ik verlang niets naar Holland. Hoe gaat het eigenlijk met jou? Ben je weer beter?“ —

Feya heeft een kleur gekregen, over haar kaak trilt de huid. Ze steekt den brief tusschen de bladen van een boek dat ze uit heeft, en dus niet meer behoeft te openen. „Wat schrijft Nol aan je?“ vraagt de moeder. „Dat ze veel plezier heeft,“ antwoordt Feya.

Als Arnolda terugkomt van de reis is Feya veel opgeknaapt, en zelfs aan 't station. Ze zegt: „Ik bedank je wel voor al die mooie kaarten.“ Nol bezoekt haar spoedig, ze heeft geschenken voor haar medegebracht, geborduurde zakdoekjes, en snuisterij van Zwitsersch houtsnijwerk, wat is dat fijn en wonderlijk uitheemsch Nol ziet zoo bruin of ze aangebrand

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

is, daar lachen ze beiden om. Ze zijn nu toch wel blijde dat ze elkander wederzien. Dan ratelt Nol, met een stem die haar anders niet eigen is, zoo rap, en gedurende zoo langen tijd, dat Feya hoofdpijn krijgt en zegt: „morgen maar verder“. Doch morgen komt zij niet. En een week later gaat de roes over. Want Nol heeft haar reisverhalen nu ook aan anderen kunnen mededeelen. Zij is er nog wel vol van. Maar zij vindt geen weerwerk bij Feya, die niet kan meepraten, en ook geen vragen stelt.

— Het is koel op de balconkamer in den zwoelen nazomer. Zoo rustig is het uitzicht, de natuur is voldaan. Wat tijlpte en kwetterde in liefdesavontuur, is tot zwijgen gekomen, alle nestjes zijn uitgevlogen. Doch de merel fluit, 's morgens vroeg, en als de zon gaat zinken, en de loome woudduiven, die elken dag om brood komen, zijn als tilduiven zoo mak en vertrouwd geraakt. Ze kuieren met schrijlingsche pasjes over de balustrade van 't balcon; ze leerden misschien wel uit de hand eten, als de zomer nog wat duren kon. De boomen staan dicht in 't loof, en er waait zoo weinig wind, het ruischt nauwelijks in de diepe blaârenzee.

Wanneer in den namiddag de drukte van 't verkeer is verminderd, klinkt de roep langs de straten: „dahlia! 't is een mooie doublée!“ of: „mooie gladde-jóóle!“ Tot laat klinkt dit door, tot alle venters hun korven hebben leegverkocht in de zijstraten. De kar met komkommers komt langs en de kar met kroosjes. Die zijn stug in hun purperen huidje, dat ze, straks, in de smel-

HET GOUDENREGENBOOMPJE

tende suiker, afstroopen van hun goudgeel vleesch. De moeder gaat een schaal vol koopen; zij bewaart ze in de kamer, de pruimpjes rieken zoet en frisch. Zoo valt de avond, vochtig, en zwaar van geuren uit de rijpe tuinen omlaag. Later brandt de lamp, de hor blijft in de balcondeur staan, de uiltjes storten daartegen met een geluid alsof men propjes schiet. — 's Morgens is Feya mat en prikkelbaar, maar als de dag vordert betert dat. Zij wandelt een kwartiertje, ook kuiert zij wat heen en weer op 't ruime balcon. Het kamergietertje is klein en licht, zij kan zelf de bloemen gieten, haar moeder beurt den zwaren emmer, Feya hoeft maar in te dompelen. —

— „Kom Feyke,” zegt de dokter, „als je maar eten wou.” Maar dat wil ze toch wel, ze probeert het immers genoeg, want van versterkend voedsel moeten de krachten terugkomen. Doch haar keel zit zoo dicht. De moeder is steeds bezig op 't gaskomfoor in 't zijkamertje, nu maakt zij een puddinkje met gestoofde vruchten klaar, dan een soepje, of een stukje visch, of kip. Misschien moest dat gaskomfoor niet zoo dicht bij wezen, wellicht ook moest Feya niet alles zoo hooren: het schenken; de lepel die klikt aan een bord; het breken van een eierschaal, het klutsen. Melk, met room, drinkt zij uit een bepaald kommetje, 't is een frisch boerenkommetje, wit, met een fleurigen gebloemden rand. Daar gaat een bepaalde maat in, 't is elken dag 't zelfde, zoo veel melk, zoo veel room. Het zweet breekt haar uit als zij 't kommetje ziet. „Wil ik dan een ander voor je nemen?” — „Och nee, laat

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

u maar, met een ander kommetje is 't weer net zoo." — „Een glas liever?" — Maar een glas slaat melkig aan, in 't witte steengoed is tenminste geen aanslag. „O nee, nee, alsjeblieft geen glas, ik zal wel flink wezen, kijk, ik doe mijn oogen al dicht."

Welk menschelijk mensch heeft toch die honderd recepten voor eierbereiding uitgedacht? Men wordt immers draaiierig van 't lezen alleen, ja van het dun en glimmend receptenboekje zelf reeds, met die monter kip erop geschilderd; het is een kapitaal en blinkend beest, zij zal een record-legster zijn Doch waarom zegt de recepten-dame zoo bedrieglijk dat men op die en die manier den eiersmaak niet proeft? Dat is een leugen, men proeft het door alles heen. De bouillon is geen bouillon meer maar een troebele gele brei, die hangt aan de tanden. Men moet ze gaan poetsen, om 't taai beslag weg te krijgen. Door de melk, door de pap, als roer-ei, als ommeletje, en dan weer van voren af aan In vrede, een gewoon, eerlijk ei, zacht gekookt, bij 't brood: zoo eten het gezonde menschen.

.

De planten op 't balcon hebben hun groeiocracht opgeleefd. Zij zijn verbruikt; de slordige stengels knakken over den rand der bakken. De allerlaatste bloemen, die sloffer van vormen zijn, en flauwer geteekend van kleuren, zwemmen in de drijfkom, en een los geraniumblad doet vriendendienst als plomp, om het teveel aan water met zijn schild te dekken. — Een kennis uit het zomerverblijf komt in de stad Feva be-

HET GOUDENREGENBOOMPJE

zoeken, zij beklagt haar, en geeft haar een herfstboeket uit de bosschen. Het is prachtig rood eikenloof, de takken staan somber te gloeien. Zij hooren hier niet, hun heroïsche verven doen dwaas, op een gestoffeerd en gemeubileerd bovenhuis. Waarom kan men zoo tragischen bloei niet aan den boom laten? Waarom kan 't zomerloof niet vredig sterven en ter aarde dalen als de nachtvorst den bladsteel broos heeft gemaakt en de oostenwind blaast over 't bosch, in den morgen?

— Het wordt om te wandelen te koud voor Feya, de balkondeuren blijven dicht, en de daktuin is opgeruimd. De kistjes zijn geleegd en opeengestapeld, het aquarium komt in huis. Feya en haar moeder moeten zich inrichten voor den winter, het plan der verruiling wordt uitgevoerd. Feya betreft de voorkamer.

Hier kan men immers aardig uit het raam kijken, de Singel blijft nog lang groen. Aan den overkant gaat de tram, men ziet de menschen wachten bij de halte. Dat geeft afleiding: zie, de tram rijdt aan, een mijnheer steekt dwaas gebiedend zijn arm op, een dame talmt, voor den bestuurder om tureluursch te worden, ze kan niet instappen omdat haar parapluie niet dicht wil, een jongmensch gaat haar helpen. Het lage zwarte hondje van Koring moet er nog eens onder komen, men houdt zijn hart vast, maar neen, als men denkt: „nù gebeurt het“, dan staat hij te kwispelen in de portiek van de slijterij.

Zoo verlopen de weken, 't stormt niet, 't is niet snerpend koud, 't blijft maar stil grijs herfstweer. Geen

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

dagelijksch gebeuren op den Singel of Feya weet er van, geen melkboer, bakker, of slagersknecht, of ze kent 't dichtslaan van de kar, en het slijpen van de fiets langs de rollaag voor 't huis. Onder de rustieke brug, verderop, ligt een bootje van de Stad gemeerd; op een morgen is dat los: Plantsoenendienst laat den Singel slatten. Twee mannen staan in 't breede schuitje; lentus gaat hun lied van den arbeid, de stilte van den ochtend scheuren zij niet; boom en haak hanteeren zij met gepasten eerbied voor het lichaam van den arrebeier. Het zijn keurige gemeente-luierlieden, en dagen aaneen draagt 't vlak een statisch beeld van hun spelevaren. Het spijt Feya als zij eindelijk opschieten.

Hoewel 't zoo weinig waait is onder 't venster de tochtdeken uitgespannen. Achter de ruige vouwen staat een potje in 't kozijn, het is een grof en simpel hangplantje, dat zomers 't ophaalt, en 's-winters 't uithoudt, al brandde er een kachel dag en nacht. Hoe vreemd doet dat klein levend plantje hier tusschen zoo'n zware stoffeering; het rulle roode potje, de aardkluitjes, en de blaadjes, die waarlijk nog groeien. Men geeft het water, en 't drinkt dat op, want 't is tusschen de meubels niet zelf een meubeltje geworden. De moeder neemt fruit aan den wagen en brengt het binnen. Uit een herfstlijken boomgaard is dat naar de stad gereden. Ergens op een hofstede hingen de peren aan den boom, een man klom op een ladder en plukte ze, in den mist van den najaarsmorgen. Hij nam ze van de twijg en vlijde ze in den grauwen zak, die

HET GOUDENREGENBOOMPJE

aan den knop van de ladder hing; hij bracht ze in een boerenkeuken en de vrouw zei dat het mooie peren waren. Hun rinsche sap is uit een vruchtbaren, diepen grond geweld nu ligt daar de peer, naast een doos poeders en het medicamentnapje.

Als 't December wordt vraagt Feya om een Kerstfeestviering. Haar oogen branden dag in, dag uit op de dorre kamer. Stoffen, papier, glas, porcelein, metaal, kussens, kleedje, haar reisdeken over haar beenen ach, haar reis-deken Doch nu, met Kerstmis, zal er iets nieuws wezen, een frisch ding. Hulst aan de lamp, hulst met bessen, een roode klok en een boompje.

„Welzeker kind,“ zegt de moeder. Een klein boompje kan op zijn kruisvoet naast het rustbed staan. Een verrassing is daarmede niet bedoeld, eer 't vertier van de versiering. De bollen en sterren, de suikeren sneeuw, de hulstbes van vermiljoen, alsof een knap kweeker een nieuwe soort heeft gelanceerd, in de modekleur en met lentegroen blad, — het breekbaar goed komt uit de houtwol als opgegraven schatten. Kerstkaarsjes zijn op 't appetijtelijkst in hun vol doosje, gelijk kraaltjes aan 't ongerepte snoer, gelijk een weefsel aan de banen. Op het kartonnen doosje licht en flikkert een pyramidale Kerstboom in volle glorie. Men buigt de papieren klepjes open, daar staan de gave lijfjes der kaarsjes, als asperges in 't bed. Men steekt daarvan een, behoedzaam die vattend aan 't hoofd onder de wiek, de andere rollen toe met kort geluid. De kaarsjes zijn wit en groen en blauw en geel en kerstrood,

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

als beeldjes van was, met de cannelures in hun proper zuiltje, en de sloome lip van hun willig wiekje. —

Arnolda wordt uitgenoodigd. Nog meer meisjes? van vroeger, van school? Neen, Arnolda alleen, dat is genoeg, Feya mag zich niet moe maken en opwinden. Zelf heeft zij het briefje geschreven, zij voelt zich gelukkig en blij. De boom zal stralen, haar moeder zal de Kerstgeschiedenis nogmaals vertellen, en een nieuw mooi Kerstverhaal daarna, misschien zullen er Kerstliederen gezongen worden.

Nol ontvangt het briefje, haar gezicht betreft een weinig, en ze zegt er niet veel op. Dat zal van de week de derde Kerstfeestviering zijn.

„Nol, doe 't nu maar,“ zegt haar moeder, „later zou je er spijt van hebben.“

.... Later later? Wat beduidt dat? Is dat na de Kerstweek? Of na Nieuwjaar? Wat bedoelt de moeder daarmee?

„Och, ik wil ook best,“ zegt Nol, al beschaamd, „'t is van den winter ook zoo vreeselijk saai en verdrietig voor Fey.“ En ze koopt een allerliefst mandje met pepers.

Maar op den kortsten dag valt op eenmaal de vorst in. Als Feya wakker wordt schijnt een roode zon door witbevroren ruiten, en in den Singel ligt wat meer is dan een vlies. Zoo is het ook den dag daarna, en den dag daarop. Daags voor Kerstmis gaan de groote banen open. En daarvoor al dreunde de Singel van ijsvreugd; het vage juichen, dat opstijgt uit den tevreden pierenbak, en sterker wordt in den avond.

HET GOUDENREGENBOOMPJE

Tusschen Kerstmis en Oudjaar is Arnolda naar Gouda geweest. Dien avond is het de viering bij Feya. Maar zoo moest Arnolda daar toch eigenlijk niet komen. Zij heeft van de ijskoorts. Haar huid is geschrijnd van den Oostenwind, en zij is alle stuur kwijt over haar discours. Zij heeft den afstand in zeer korten tijd gereden, en kan daar niet over ophouden. Zij heeft zoo volop genoten, van den stralenden winterdag, ginds, in de witte velden; van het feestelijk Hollandsch stadje, en de sprits, en de pijpjes, en de pret met haar clubje Zij vertelt maar, in dien wonderlijken, manischen toon, oververmoeiden schaatsenrijders eigen.

— En ineens begint Feya te schreien. Zij zegt: „ik kan het niet hebben.”

Dan schrikt Nol hevig, en 't scheelt maar weinig of ook haar komen de tranen in de oogen. Ze had volstrekt niet willen pochen; ze had 't goed bedoeld, meenend dat Feya, die vroeger goed reed, alles graag zou hooren. Ze had zelfs een paar van de mooiste, geslingerde en beschilderde pijpjes voor haar meegebracht alsof zoo'n pijpje aardigheid heeft voor een thuisgeblevene! En een duur pak Goudsche sprits. En nu maakt ze Fey aan 't huilen. „Stil maar, Feyke,” zegt ze beduusd, „ik dacht er niet aan dat jij altijd ziek bent.”

. . . . Daar staat het meteen onder woorden. Feya kan er zich aan houden. Zij is altijd ziek

Later op den avond wordt het weer goed. Nol is hartelijk genoeg; zij zou best een aardige vriendin voor Feya wezen als zij maar niet zoo sterk en gezond was.

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

Nu mijdt zij angstvallig de woorden ijs, pijp, schaats en vriezen, en luistert zoo oplettend als zij kan naar 't vertellen van Feya's moeder. Een heerlijke Kerstmis wordt het nog voor Feya, want al minder denkt zij aan de verdrietigheid met Nol, en al meer aan het Kindeke in de Kribbe.

.

Wat hebben de meeste boeken toch een zwaar gewicht. Feya ligt nu meest altijd op haar rustbed, het boek moet zij houden, en 't wordt als lood. De bladzijde moet telkens gekeerd, hoe moe maakt dat. Een tijdschrift dat men om kan vouwen is beter. En de stukjes welke daarin staan zijn klein.

Feya heeft alle gangbare meisjesboeken al uit. Alle Wims, Keezen, Dolven, Henken, hebben gefietst en getennist met alle Nels, Lous, Bettys en Miepen. Drie meisjes in een boot! Vier meisjes in een zomerkamp! Vijf meisjes op een fietstocht van acht dagen! Zwemmen, kampeeren, luchtige jurken, pret. Ook wel 'n beetje ernst, maar vreugd toch veel meer. Al die meisjes hebben weerbarstige krulletjes, die niet missen om uit haar hoedje te ontsnappen — als ze er tenminste een op hebben, in haar sportief bedrijf. Ook zijn alle jongens steevast gebruind. Er zijn vroolijk blaffend vooruit rennende honden, alles begrijpende Moe's, gulle ooms, grappige tantes. Ook stille, wat misdeelde kinderen, maar die komen later nog goed terecht. Feya keert de schepseltjes van den omslag, met haar chic en elegantie van fladderend rokje en trippelend been, smadelijk op hun kòp, met een duw

HET GOUDENREGENBOOMPJE

ze vernederend in 't donker van een stapel. En toch zegt nog telkens een bezoeker: „Kijk, ik dacht, je zou wel graag wat te lezen hebben; ik heb een gezellig boek voor je meegebracht.“

.

Er hangt een plaatje aan den wand. Gelukkig Paascheest staat er onder en het stelt een Herder voor. Hij is gehuld in een ruim gewaad; een staf is in Zijn rechterhand, Zijn voeten treden op een effen weg. In de plooien van Zijn kleed gewikkeld draagt Hij op den arm een lammetje. Het lammetje is niet goed, dat ziet men dadelijk, het moet gewond of ziek zijn, of dood doodmoe wie weet hoe lang het nog heeft loopen dwalen op de uitgeputte pootjes. Machteloos hangen die pootjes nu neer, en 't kopje zakt voorover; het lam kan niet meer. Maar de Goede Herder heeft het nu gevonden, en Hij zal het veilig naar Huis dragen.

.

Nu de zon al sterk schijnt kan Feya aan den voorkant niet blijven. Het is zoel in April, zij betreft de balkonkamer.

Haar moeder is vroeg in de weer geweest. Het balkon moest in orde komen. Er is geschrobd en geboend, een tuinman brengt versche aarde voor de kistjes; de moeder doet inkoopen. Bloeiende planten: primula, violen, dubbele roode madelieven, fletten, vergeetmijnetjes, hangende hartjes, lievevrouwebedstroo, alles wat maar de lente brengt. Zij wilde geen zaai-
goed, van 't jaar. Dat geeft te laat zijn bloemen.

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

Het aquarium komt buiten; de goudvisschen zijn dood-gegaan, maar men kan nieuwe koopen, en wat denkt Feya van een sluiervisch?

Dat was Feya's hartewensch geweest, en even nog licht het in haar oogen. „Een sluiervisch, krijg ik een sluiervisch, moeder?”

De lucht is mild en stroomt vol van vogelengeluid. Ginds, ver weg in de tuinen, zingt een kleine bruidegom; de nachtwind blaast in zijn vederen kleed en draagt zijn zang aan Feya's raam. Zij luistert, in haar heete bed. Zij licht het oor om 't lied te vangen. Maar te fel is de pijn, zij buigt weer in 't kussen. Als 't grauwt komt de merel, die fluit zoo klaar, nu staat zij even op, hij zit op 't lage muurtje van 't balcon. Zij kijkt hem in zijn ronde oog, de merel moet haar zien, maar hij vliegt niet weg. Wat moest dat zijn als men gezond was of beter werd bij lentedageraad, hoog boven de tuinen, oog aan oog met een fluitenden merel te staan.

.

In Arnolda's tuin bloeit de gouden regen. „Mag ik een mooie tak voor Feya?”

„Natuurlijk kind, al wou je de heele boom.”

„En u zegt altijd dat je nooit geen heele boom in de kamer moet brengen? Van gouden regen, of van seringgen, of van meidoorn of zoo?”

„Nee, maar nu dan wel.”

Bloemen plukken in dezen tuin mag niemand dan de moeder alleen. Zij is zuinig op 't bloeiend hout. Hoe

HET GOUDENREGENBOOMPJE

komt de moeder nu op eenmaal zoo ruim van hand te wezen?

Het boompje is teer, men mag dat niet buigen tot het als een krommen hoepel staat. Bloeiend hout moet men ontzien met eerbied, er is nauwelijks iets schooners. Men mag ook niet scheuren en breken. Men moet een trapje halen, erbij klimmen, een trosje kiezen, dat ver is in bloei, en 't glad afsnijden.

De gele vlindertjes wuiven zoo zacht en ruiken zoo zoet. Als men op 't trapje staat voelt men de bloemen langs de wangen streelen. Kijkt men nu op, dan ziet men enkel 't lichte groen en 't lichte geel, tegen 't blauw van een zonnige lucht.

De moeder stapt van de trede af. Zij heeft den kop uit het goudenregenboompje gesneden. Zij houdt, zoo 't schijnt, heel den jongen, bloeienden boom in haar sidderende hand. Zij heeft een vonnis geteekend, en reikt het haar dochter.

„'t Is de kop. Breng die aan Feya. 't Is haar goudenregenboompje geweest. Zij is er de naaste toe.“